

Uputstva za korištenje statističkih podataka iz raznih zemalja

Jennifer LaFleur
St. Louis Post-Dispatch

Kada koristite statističke izvještaje i podatke za priče, morate imati nekoliko stvari na umu. Kada koristite podatke iz drugih zemalja, morate obratiti posebnu pažnju pri njihovoj analizi.

Evo nekoliko savjeta:

Treba znati izvor podataka:

- Ko je prikupio podatke?
- Da li oni koji su podatke prikupili imaju interes za određenim rezultatima obrade podataka?
- Koja metodologija prikupljanja podataka je korištena?
- Ako je korišten uzorak - koji je to uzorak? Kako je biran? Da li uzorak dobro odslikava populaciju iz koje je uzet?
- Ako je korištena *anketa*, koja pitanja su postavljena?
- Ako je baza podataka pravljen na osnovu popunjenih formulara - nabavite primjerak nepopunjenog formulara.

Treba znati kako su podaci korišteni:

- Ako je moguće, nabavite neke izvještaje urađene na osnovu tih podataka.
- Razgovarajte sa istraživačima koji su obrađivali te podatke.
- Saznajte šta se sve **ne** nalazi među podacima: postoje li slučajevi koji nisu pokriveni tim podacima? Zašto nisu?
- Sakupite sve definicije: kriminalistički podaci iz različitih zemalja mogu biti različito obrađeni - jer ono što u jednoj zemlji potpada pod definiciju "nasilnog zločina" ne mora to biti u drugoj.

Kada radite sa podacima iz više od jedne zemlje vodite računa o nužnim konverzijama:

- Za podatke koji se odnose na novčane jedinice - da li je dobro napravljena konverzija valute
- , ili • -- neki numerički podaci imaju , (zarez) kao decimalni separator, dok drugi koriste • (tačku)
- Kod podataka o korištenju zemljišta - vodite računa da se podaci baziraju na istovjetnim mjernim jedinicama
- Obratite pažnju na to koji tip numeričkog / mjernog sistema je korišten: metrički, anglo-saksonski.

U članku koristite okvir u kojem ćete ukratko objasniti metodologiju koju ste koristili u obradi podataka.

Koristite grafikone za pojašnjavanje kompliciranih rezultata.

Ako niste sigurni kako bi trebala izgledati vaša analiza, konsultirajte lokalne stručnjake sa univerziteta ili neke druge.

Nastavak na sljedećoj strani

Ključni statistički alati za novinare:

Učestalost po određenom uzorku:

Ne možete porediti "sirove" brojke ako su im osnove različite. Tako bi pri analizi broja ubistava ili stambenih kredita po gradovima na vrh izbili najveći gradovi, ali samo zato što imaju veći broj stanovnika. Ispravno je računati broj ubistava po glavi stanovnika. U tom slučaju broj ubistava se dijeli ukupnim brojem stanovnika.

Ponekad se ove mjere malo prilagođavaju ako je broj slučajeva mali. Statistički podaci o kriminalu se obično prikazuju na 100.000 ili 10.000 stanovnika. Ove stope se koriste jer je broj ubistava u gradovima nizak u poređenju sa brojem stanovnika. Tamo gdje je broj po glavi stanovnika npr. 0,0005, učestalost datog fenomena treba posmatrati na 100.000 stanovnika jer je rezultat tako daleko razumljiviji: 50 ubistava na svakih 100.000 stanovnika.

Savjet: Kad pokušavate da se sjetite da li je broj osoba po domaćinstvu jednak broju domaćinstava podjeljenim ukupnim brojem stanovnika ili ukupnom broju stanovnika podjeljenim brojem domaćinstava, uradite jednu jednostavnu stvar - pretvorite ono "po" u znak dijeljenja. To znači da broj osoba PO broju domaćinstava postaje **osobe / domaćinstva** ili **broj stanovnika / domaćinstva**. Ako vam ni ovo ne ide, pokušajte da svedete brojeve iz proporcije na manju mjeru kako biste lakše razumjeli problem: na primjer, ako imate dva domaćinstva i deset osoba, koliko je to osoba po domaćinstvu?

Procenat od ukupne vrijednosti:

Ovdje je lako zbuniti se. Pravilo je - iznos se dijeli ukupnim brojem (**iznos/total**). Na primjer, ako Boban ima 10 životinja a dvije od njih su mačke, 2 podjeljeno sa 10 (2/10) ili 20 % od ukupnog broja životinja koje on ima čine mačke.

Razlika u procentima:

Kad radite sa podacima koji obuhvataju dvije godine, i želite da izračunate razliku u procentima između prve i druge godine, izračunajte razliku vrijednosti u prvoj i u drugoj godini i podjelite je vrijednošću za prvu godinu. Evo primjera - treba izračunati razliku u procentima između 1993. i 1994. godine. Vrijednost za 1993. je 2,345 dok vrijednost za 1994. iznosi 2,567. Razlika je: $2,567 - 2,345 = 222$. Zatim: $222/2,345 = 0.09$ ili 9 posto razlike.

Prilagođavanje:

Još jedna korisna matematička operacija je prilagođavanje novčanih iznosa. Kao što znate, novac svake godine mijenja vrijednost zbog inflacije ili deflacije, pa je neophodno prilagođavati novčane iznose stopi inflacije. Da biste izračunali inflaciju, samo pogledajte razliku u procentima cijena robe široke potrošnje (dostupne online na sajtu Svjetske banke www.worldbank.org) od jedne do druge godine i prilagodite prethodne godine trenutnim vrijednostima.

Regresiona analiza:

Kad mediji analiziraju rezultate postignute na školskim testovima, interesantne priče pronalaze među školama koje se po nečemu izdvajaju od prosjeka. Samo detaljna analiza podataka vam može ukazati na ove trendove. Evo kako smo čitaocima objasnili način na koji smo uradili analizu rezultata školskih testova:

Možete to uporediti sa takmičenjem u skokovima gdje neki skakači stoje u rupama, a neki na tetrapacima od mlijeka. Statističkim postupkom koji primjenjujemo uklanjamo tetrapake i punimo rupe da bismo što vjerodostojnije izmjerili dužinu skoka. Tako skakač koji skače iz rupe može skočiti više od onog koji je skakao sa tetrapaka.